

Verksamhetsplan för omsorgsnämnden 2022 - 2024

Antagen av nämnd: Omsorgsnämnden

Datum: 2021-03-31, § 32

Dokumentet gäller från: 2022-01-01

Dokumentansvarig: ordförande Glenn Lund, förvaltningschef Ulrika Gustafsson

Innehåll

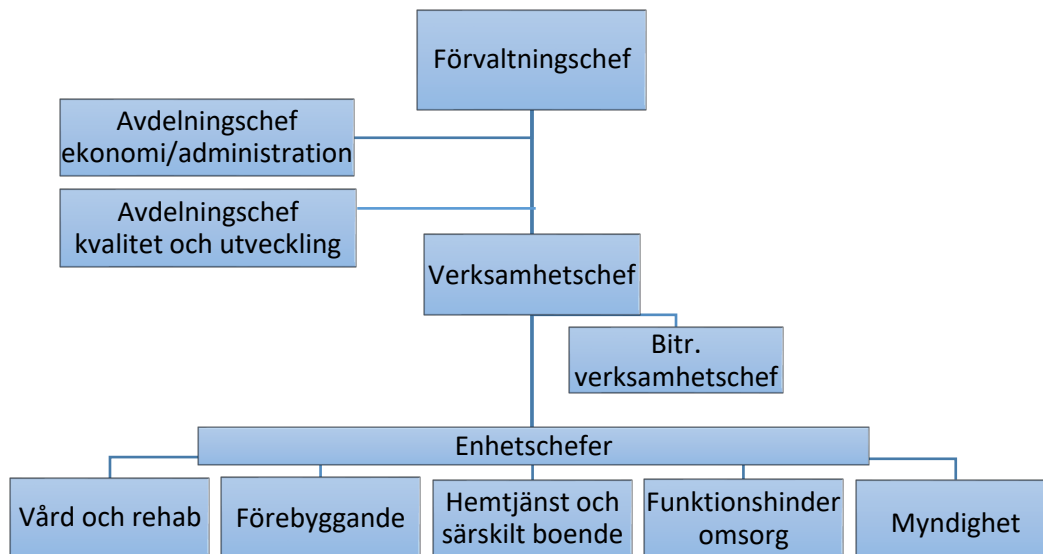
1. Nämndens uppdrag enligt reglemente	3
1.1 Organisationsbeskrivning	3
1.2 Uppdragets omfattning	3
2. Verksamhetsåren 2022 - 2024	4
2.1 Strategier och metoder	5
2.2 Digitalisering	6
3. Utmaningar och framtida utveckling	7
4. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal	9
4.1 Nämndens mål	9
4.2 Nämndens Ekonomi	12
4.2.1 Driftbudget 2022 samt plan 2023-2024	12
4.2.2. Investeringsbudget 2022 samt -plan 2023-2026	12
4.3 Nämndens HR	13
5. Sammanfattning	13

1. Nämndens uppdrag enligt reglemente

(Ingressen från nämndens reglemente)

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorgen om äldre- och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlag (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt följdlagar och författningar. Nämnden ansvarar även för den kommunala hälso- och sjukvården inom de särskilda boendeformerna och ordinärt boende (hemsjukvård), enligt hälso- och sjukvårdslag (HSL).

1.1 Organisationsbeskrivning

Figur 1. Organisationsbeskrivning

1.2 Uppdragets omfattning

Nämndens målgrupper är äldre och personer med funktionsnedsättning. Nämnden har i uppdrag att tillgodose enskilda personers behov av stöd, service och omvårdnad. Det är behovet och individens mål som är avgörande för vilka insatser som är aktuella. Brukarens individuella behov, mål och måluppfyllelse ska stå i centrum. Fokus i verksamheten är måluppfyllelse av de individuella målen utifrån biståndsbesluten.

Behov utifrån SoL och LSS prövas av myndighetsenheten utifrån aktuell lagstiftning och rättspraxis med hänsyn tagen till den enskildes livssituation, resurser och önskemål.

Enligt HSL ansvarar kommunen för hälso- och sjukvård i särskilt boende. Enligt överenskommelse med regionen har kommunen också ansvar för hemsjukvård i ordinärt boende vilket regleras i det hälso- och sjukvårdsavtal som tecknats mellan parterna. Hemsjukvårdsansvaret omfattar hemsjukvårdsinsatser upp till sjuksköterskors ansvarsnivå och rehabiliterings- och habiliteringsansvaret upp till arbetsterapeut/fysioterapeuts ansvarsnivå. Behov av hälso- och sjukvårdsinsatser bedöms av legitimerad personal.

Nämnden är skyldig att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljat bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS som inte har verkställts inom tre månader efter beslut.

Nämnden tillämpar valfrihetssystem enligt lag om valfrihetssystem (LOV) vilket innebär att den

enskilde har rätt att välja den utförare som ska utföra insatserna utifrån de utförare som nämnden godkänt och tecknat avtal med. Värnamo kommun tillämpar LOV inom hemtjänst och daglig verksamhet. Externa utförare ska förhålla sig till nämndens uppdrag på samma sätt som verksamheter i intern regi.

När det finns särskilda skäl och den enskildes behov inte kan tillgodoses genom den verksamhet som bedrivs inom kommunen kan nämnden göra enstaka platsköp i annan extern verksamhet.

2. Verksamhetsåren 2022 - 2024

Arbetet med omställningen av verksamheten som påbörjades under 2019 fortsätter under hela planperioden. Omställningen görs med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag, som är att bedriva äldreomsorg och funktionshinderomsorg genom att ge en god service för kommuninvånaren, där brukarens behov sätts i centrum samt en god och säker vård och omsorg. Ett rehabiliterande arbetssätt kommer att behöva utvecklas med såväl kompetenshöjning som metodstöd. Grunduppdraget ska innehålla arbetssätt och metoder som är hållbara för att klara Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare 2035.

För att skapa en mer jämlik, kvalitativ, tillgänglig och effektiv socialtjänst samt hälso- och sjukvård har en överenskommelse mellan staten och SKR gjorts, - ”Vision ehälsa 2025”. Målet med överenskommelsen är att se individen som medskapare till vård och omsorg, ge rätt information och kunskap, tillhandahålla trygg och säker informationshantering och främja samverkan av utveckling och digital transformation.

För att uppfylla målen fortsätter arbetet med att säkra individens uppgifter genom GDPR anpassning i förvaltningen. Det sedan tidigare beslutade konceptet med ”Individens behov i centrum” IBIC, påbörjades under 2020 i verksamheten och arbetet fortgår under 2022. Arbetssättet medför behov av digitala verktyg som stöd i förbättringsarbetet. Verksamhetssystemet Pulsen Combine som nu införs i kommunen är anpassat efter denna modell. En betydande utbildningsaktivitet för anställda inom omsorgsförvaltningen berörs av denna omställning.

Arbetet med Trygg, säker och hållbar hemgång fortsätter och ger därmed bättre förutsättningar för patienters övergång till kommunens vård- och omsorg.

Under våren 2020 presenterades arbetet ”Nära vård”, vilket innebär en ökad samverkan mellan kommun och region. ”Nära Vård” avser att säkra medborgarnas behov av trygghet och kontinuitet. En personcentrerad verksamhet utgår ifrån patienters och brukares behov och förutsättningar och möjliggör för alla att vara aktiva medskapare, om de kan och vill, genom att göra val utifrån egna behov och mål.

Ett förslag gällande översyn av LSS-lagstiftningen (SOU 2018:88) har presenterats och den nya lagen förslås träda i kraft 2022. Utredningen föreslår tre nya LSS-insatser;

- Personligt stöd till barn,
- Personlig service och boendestöd
- Förebyggande pedagogiskt stöd

Det pågår även en översyn av socialtjänstlagen (Dir. 2017:39), där syftet är att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och med ett förebyggande perspektiv som ger människor lika möjligheter och rättigheter. Vidare ska socialtjänsten erbjuda behovsanpassade insatser med ett förebyggande och evidensbaserat perspektiv. I dagsläget vet förvaltningen inte hur nämndens verksamheter kommer att påverkas av eventuella kommande lagförändringar inom SoL och LSS.

Verksamheten kommer att ha fokus på bemanningsprocesser under planperioden. Arbetet utgår från omsorgsförvaltningens ”plan för fortsatt arbete med heltid som norm” och målet är att uppnå hälsosamma scheman med minskad övertid och sjukfrånvaro. Detta innebär även ett omställningsarbete avseende kulturen i omsorgsförvaltningen.

2.1 Strategier och metoder

En genomlysning av myndigheten har påbörjades och arbetet med resultatet kommer att fortsätta under hela planperioden. Nämndens intention är att kvalitetssäkra myndighetsprocessen, vilket innebär att handläggarna ska tolka riktlinjer och bedöma behov på samma sätt. Det är viktigt att politiken har möjlighet att sätta rätt ambitionsnivå så att förvaltningen kan bygga upp en hållbar myndighetsutövning. Utmaningen för nämnden ligger i att hitta balansen kring den politiska ambitionsnivån kopplat till de att resurser följer kommuninvånarens behov.

Det är av vikt att skapa delaktighet hos medarbetare som utifrån sin kunskap bidrar till att skapa tillit och förtroende i organisationen. Förvaltningens ambition är att skapa en hållbar arbetsmiljö med uppgift att minska sjukskrivningar och övertid hos medarbetarna.

För att kommuninvånarna ska hålla sig friska under längre tid i livet vill förvaltningen arbeta med att förebygga psykisk och fysisk ohälsa hos äldre. Nämnden kommer att kartlägga hur träffpunkter/mötesplatser kan organiseras och byggas upp med ett tydligt syfte att arbeta med förebyggande insatser. Där det finns gemensamma målgrupper vill förvaltningen arbeta tillsammans med andra myndigheter, föreningar och civilsamhället med flera. Medel behöver omfördelas till förebyggande, hemsjukvård och hemtjänst för att klara de framtida behoven.

Målgruppen inom funktionshinderområdet blir också allt äldre, detta betyder även ett ökat omvårdnadsbehov för målgruppen. För att nämnden ska kunna erbjuda insatser av god kvalitet måste alternativa boendeformer utredas. Vidare behöver nämnden säkerställa att fattade beslut verkställs i rätt boendeform. Inom psykiatriområdet behöver diskussioner med det kommunala bostadsbolaget påbörjas för att tillskapa bostäder med särskild service. Nämnden planerar under planperioden att öppna två nya gruppboendestäder och en serviceboendestad. Gruppboendestäderna är beräknade till år 2023 och serviceboendestaden är beräknad till 2022.

Under planperioden planeras en samlokalisering av våra verksamheter till lokaler på Expo. Målet är att nå en effektiv verksamhet samt att lämna externt hyrda lokaler. Vårt mål är att ytterligare samlokalisera våra verksamheter. Inom dessa lokaler har en förebyggande verksamhet startats, Seniorcenter, här visas bland annat digitaliseringens möjligheter för eget boende, aktiviteter och anhörigstöd. Det förebyggande arbetet är ett fokusområde för att möta framtidens behov av vård och omsorg. Målet är att bibehålla förmågor och självständighet i en trygg miljö.

Plan för utvecklingsinsatser med anledning av nytt statsbidrag till äldreomsorgen

Riksdagen beslutade om statens rambudget för 2021 den 25 november, i enlighet med Finansutskottets betänkande 2020/21: FiU1. Kommunfullmäktige gav den 26 november 2020, § 190, omsorgsnämnden i uppdrag att upprätta en plan för utvecklingsinsatser med anledning av nytt statsbidrag till äldreomsorgen med ca 14,2 miljoner kronor årligen från 2021. Planen redovisades för kommunstyrelsen den 28 februari 2021.

Nämndens prioriteringar av de ca 14 miljoner som förstärker nämndens budget för 2021 och framåt är fördelade på två områden och är enligt följande:

1) Förebyggande och tidiga insatser med välfärdsteknik och digitalisering

Möta framtidens utmaningar genom välfärdsteknik och digitala lösningar där verksamhetssystemen ger möjligheter till säker information och digitala tjänster samt tekniska lösningar som kan ge trygg och effektiv vård i hemmet eller vårdboende. Förebyggande och tidiga insatser på rätt nivå inom vård och omsorg ger möjlighet till ett längre självständigt liv.

- Investera i tekniska lösningar så att medborgarna kan leva ett självständigt liv.

- Öka resurser och kompetens i verksamhetssystemen och välfärdsteknik så att medarbetarna får bra verktyg för att utföra sitt arbete och effektiviserar verksamheten.
- Att finansiera Enhetschef för det förebyggande arbetet samt en Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR).
- Utredda och finansiera bidrag till Trygghetsboenden för att stimulera till utbyggnad av denna boendeform.
- Utredda möjlig effektivisering av matdistributionen och restaurangverksamheten.

2) Personal- och kompetensförsörjning

Vi lever längre och antal äldre ökar som är i behov av vård och omsorg. Det ställer krav på långsiktiga lösningar inte minst inom personalförsörjningen. För att vara en attraktiv arbetsgivare behöver satsningar göras så att vi kan behålla, utveckla och rekrytera medarbetare och chefer.

- Fortsätta satsningen på Heltidsresan.
- Avsätta resurser till Bemanningscoacher och verktyg för bemanningsplanering till cheferna.
- Utredda borttagande av oattraktiva scheman som har delade turer.
- Säkerställa att all vård och omsorgspersonal har kompetens i IBIC (individens behov i centrum).

I Jönköpings län har flera aktörer gått samman i ett gemensamt Vård- och omsorgscollege. Vård- och omsorgscollege är ett samarbete mellan arbetsgivare, fackliga organisationer och utbildningsanordnare inom vård och omsorg. Samarbetet ska leda till höjd kvalitet och status på arbete och utbildning samt trygga framtidens personal- och kompetensförsörjning inom vård och omsorg.

Nämnden behöver fortsätta satsningen på kompetensutveckling i avancerad hemsjukvård samt specialistutbildningar för sjuksköterskor. Detta på grund av de ökade kraven som ställs på kommunal hälso- och sjukvård på grund av snabb förskjutning från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet, samt den kommunala och nationella utmaningen gällande att rekrytera och behålla sjuksköterskor.

Kompetensutveckling i form av introduktions- och basutbildning respektive fortbildning inom olika områden är och kommer under planperioden vara ett prioriterat område (äldreomsorgslyftet och yrkesresan). Samhällsutvecklingen går mot att mer digital teknik kommer att användas i förvaltningens verksamheter och därmed behöver kompetensutveckling även inom detta erbjudas till personalen.

För att klara en åldrande befolkning måste olika boendeformer planeras. Det gäller bland annat särskilt boende med inriktning på demenssjukdom, bostad med särskild service, samt nya boendeformer för äldre för att möjliggöra kvarboende i större omfattning.

2.2 Digitalisering

Digital teknik har potential att bidra till att äldre och personer med funktionsnedsättning kan bo kvar hemma, känna sig trygga och delaktiga i samhället och även nå en bättre hälsa. Ökad digitalisering inom vård- och omsorgssektorn kan stärka arbetet för en mer jämlik och likvärdig vård av god kvalitet. Digitala lösningar bör användas för att kunna nyttja de mänskliga resurserna på bästa sätt. Tekniken ska även säkra kommunikation mellan personal inom förvaltningen samt med andra vårdgivare.

Under planperioden fortsätter införande av digitala lås, samt upphandlingar och införande av trygghetslarm i ordinärt boende och trygghetslarm inom särskilt boende att ske. Förvaltningen kommer även, i starten av planperioden, att ha infört ett nytt verksamhetssystem – Combine, med tilläggsmoduler såsom digital signering av läkemedelslistor, tidsplanering och tidsregistrering av insatser.

En lägenhet med välfärdsteknik kommer att finnas på Exposkolan. Syftet är att skapa en stimulerande visningsmiljö i form av en lägenhet, där smarta ting och lösningar för att skapa trygghet och ökad

självständighet, kan visas och provas. I en sådan visningsmiljö kan äldre och personer med funktionsnedsättning, deras anhöriga samt personal få information om hjälpmedel, tekniska lösningar och andra smarta ting som finns för att underlätta i vardagen. Här kan man se hur de fungerar och var man kan köpa produkterna. Förvaltningen avser att under 2021 påbörja arbetet med att ta fram en plan för fortsatt arbete kring välfärdsteknik och andra digitala lösningar som ska gälla för planperioden.

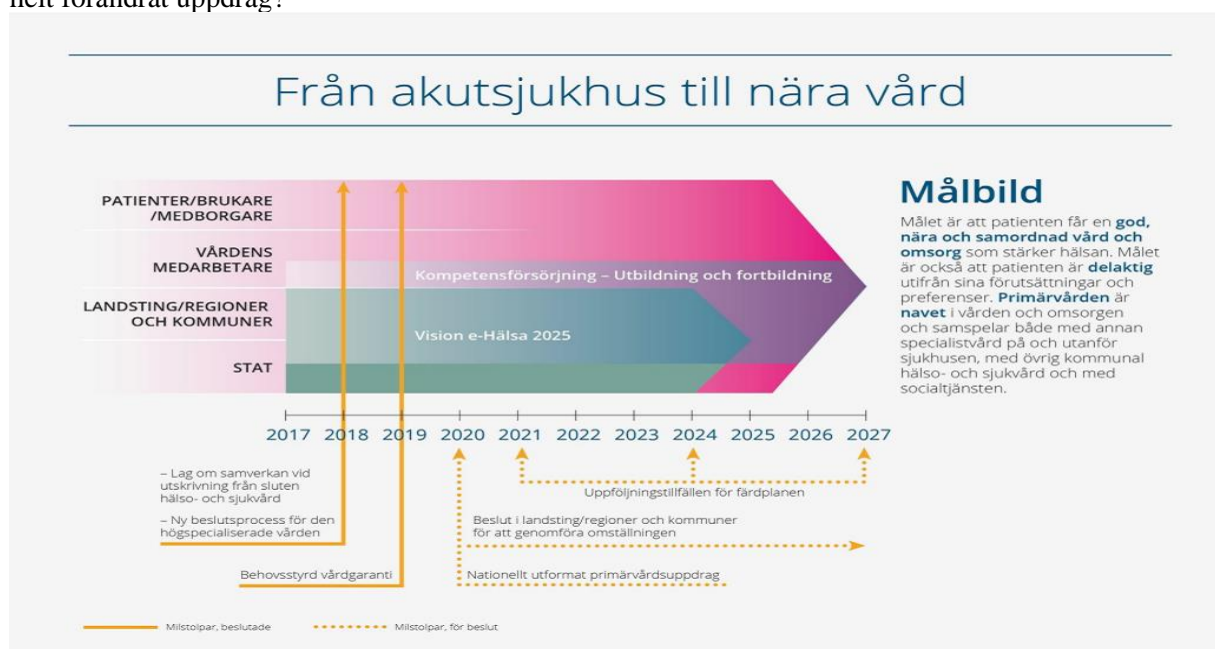
3. Utmaningar och framtida utveckling

Äldre befolkning och brist på arbetskraft utgör den största utmaningen under kommande år. Resurser och kompetens måste räcka till för att klara verksamheten med god kvalitet. Det behövs utbildnings- och fortbildningsinsatser för att klara det ökade behovet av specialisering likväl som generell omvårdnadskunskap.

Förebyggande och rehabiliterande insatser blir en viktig hörnsten. Digitaliseringen måste användas som stöd inom vård och omsorg men även i administrativa processer, detta i en ökande omfattning för att vinna den fulla potentialen.

Omställning till nära vård pågår på lokal, regional och på nationell nivå. För att kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov på ett bättre sätt, krävs en omställning i vårdkedjan. Redan 2016 färdigställdes SOU 2016:2, Effektiv vård av Göran Stiernstedt. Utredningen pekade tydligt på att Sverige var för ”sjukhustungt” och att den mest kostnadseffektiva vård bedrivs när lägsta möjliga kompetens utför komplexa uppgifter, som i kommunal vård. Detta var en ekonomisk utredning och för att kunna driva i denna riktning behövdes ytterligare en utredning, vilket Stiernstedt också påpekade. 2017 fick Anna Nergårdh uppdraget att stödja regionerna, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Enligt definitionen är kommunal hälso- och sjukvård även primärvård, vilket innebär att kommunen och vårdcentralen är navet av vården och omsorgen.

Med en någorlunda verksamhetskänedom så ser vi att resultatet av ”effektiv vård” är raka motsatsen till det man nu tar riktning mot. Kommunens hälso- och sjukvård är billig på grund av att de mest avancerade uppgifterna förläggs på den lägsta kompetensnivån, vilket inte är rimligt i en större utsträckning. Det är olika jobb och alla bör göra det som de är anställda för. Även idag bedrivs för avancerad vård i förhållande till både kompetensnivå och personaltäthet än vad som är patientsäkert. Riktningen från regeringen är tydlig. Vården ska ut till primärvården. Hur rustar vi för att klara av ett helt förändrat uppdrag?

Figur 1. Målbild nära vård.

Det pågår även en översyn av socialtjänstlagen (Dir. 2017:39), där syftet är att utforma en socialtjänst som bidrar till social hållbarhet med individen i fokus och med ett förebyggande perspektiv som ger människor lika möjligheter och rättigheter. Vidare ska socialtjänsten erbjuda behovsanpassade insatser med ett förebyggande och evidensbaserat perspektiv.

Ett tilläggsdirektiv (Dir. 2018:69) till utredningen är ett förtydligt uppdrag avseende äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten som är riktade till äldre. Uppdraget innebär att se över och analysera hur en reglering av äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten som är riktade till äldre enligt en särlagstiftning respektive inom ramen för socialtjänstlagen påverkar förutsättningar för socialnämnden att verka för

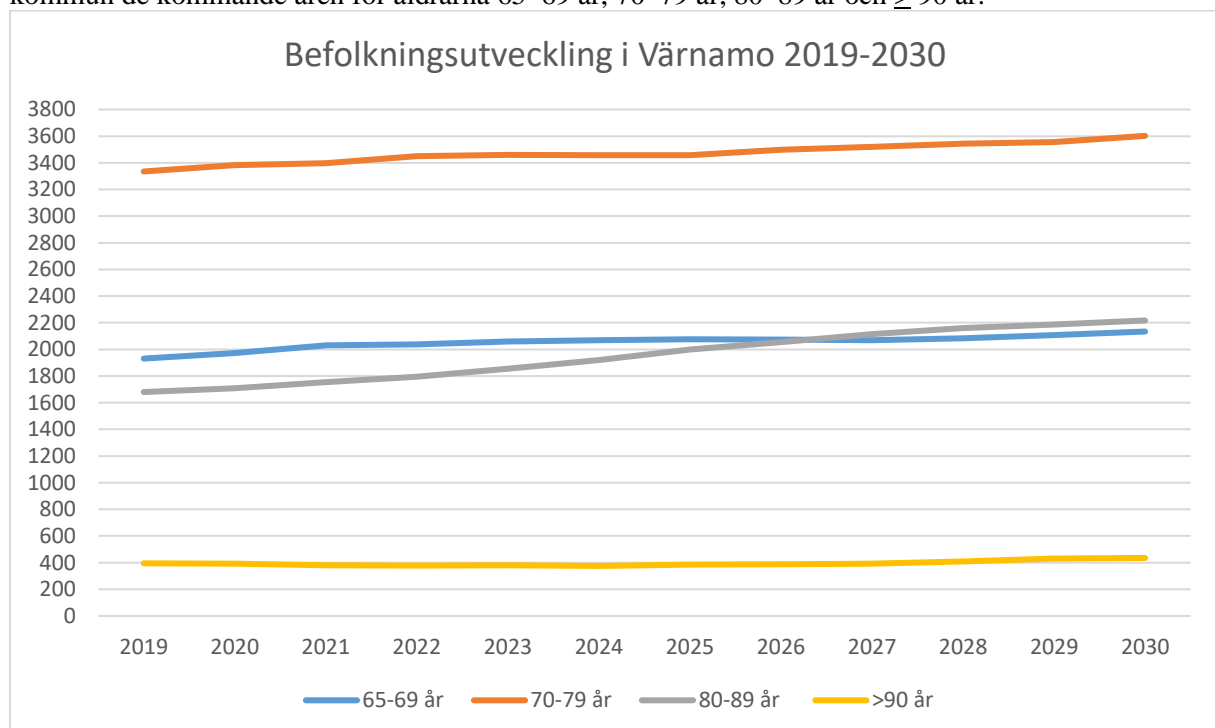
- att äldre får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra,
- en sammanhållen och effektiv vård och omsorg för äldre samt
- att äldres behov av förebyggande och trygghetsskapande insatser tillgodoses.

Lagstiftningen ska ge utrymme att ta tillvara medarbetarnas kompetens för att utveckla verksamheten och att fokusera på kärnverksamheten.

För att den kommunala vård och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov, krävs en omställning i hela vårdkedjan. En fortsatt stor utmaning är den utökning av förvaltningens verksamhet som den snabba förskjutningen från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet innebär. Den medför behov av ökade resurser på flera plan och höga krav ställs på tillgång till rätt kompetens.

I dagsläget vet förvaltningen inte hur nämndens verksamheter kommer att påverkas av eventuella kommande lagförändringar inom SoL och LSS. Däremot vet förvaltningen att förskjutningen från slutenvården till vård och rehabilitering i hemmet fortsatt kommer att öka och måste därmed ta hänsyn till konsekvenserna av detta under planperioden.

De kommande åren medför en större demografisk förändring, vilket innebär att en stor grupp kommer upp i de åldrar där behovet av stöd och service ökar, samtidigt som antalet som kan försörja de som inte arbetar minskar. Livslängden ökar och därmed ökar även gruppen med kroniska sjukdomar som har behov av mer vård i hemmet. Diagrammet nedan redovisar befolkningsutvecklingen i Värnamo kommun de kommande åren för åldrarna 65–69 år, 70–79 år, 80–89 år och ≥ 90 år.

Figur 2. Befolkningsutveckling 2019–2030 i Värnamo kommun.

4. Nämndens mål, ekonomi, HR och övriga nyckeltal

4.1 Nämndens mål

Fyll i nämndens mål och indikatorer samt nuläge och målnivåer. Underlag finner du i Hypergene, samt föregående års verksamhetsplan och årsberättelse.

KVALITET – grunduppdrag av god kvalitet för de vi är till för

Det visar verksamhetens nytta för medborgaren. Vi får ett underlag för verksamhetsutveckling, att vi följer och säkrar verksamhetens kvalitet.

Det ger goda underlag till ledning och nämnd för beslut om resurser och insatser.

Kvalitetsmål formuleras utifrån respektive nämnds/bolags grunduppdrag i förhållande till medborgarna.

Nämndernas och bolagens kvalitetsmål, för sitt grunduppdrag, ska visa god målpuppfyllelse inom ekonomiskt given budgetram.

Nämndsmål 1: Brukaren möts utifrån sina individuella behov med respekt

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:			
	2020	2021	2022	2023	2024
Bemötande i brukarundersökningen nationellt för äldre- och funktionshinderomsorgen, alltid/oftast					
Särskilt boende	90%	96 %	96 %	96 %	96 %
Hemtjänst	95%	98 %	98 %	98 %	98 %
Daglig verksamhet	95%	82 %	82 %	82 %	82 %
Gruppbostad	87%	75 %	75 %	75 %	75 %
Vrångården psykiatri	83%	85 %	85 %	85 %	85 %
Djupintervjuer med brukare, andel områdeschefer som genomfört dessa					
Särskilt boende	Ej genomförs	100 %	100 %	100 %	100 %
Hemtjänst	Ej genomförs	100 %	100 %	100 %	100 %
Funktionshinderomsorg		100 %	100 %	100 %	100 %
Brukardialoger i grupp, antal genomförda av personal på kvalitet- och utvecklingsavdelningen	Ej genomförs	3	3	3	3

Nämndsmål 2: Brukaren får en jämlik, trygg och säker vård med god kvalitet

Indikatorer	Nuläge:	Målnivåer:			
	2020	2021	2022	2023	2024
Äldres upplevda psykiska ohälsa i ordinärt och särskilt boende ska minska					
Särskilt boende	58%	53 %	53 %	53 %	53 %
Hemtjänst ordinärt boende	51%	48 %	48 %	48 %	48 %
Brukarens upplevda trygghet med insatsen och personalen					
Särskilt boende	82%	90 %	92 %	93 %	93 %
Hemtjänst ordinärt boende	83%	87 %	87 %	89 %	89 %
Funktionshinderomsorgen	86%	79 %	80 %	82 %	82 %

Nämndsmål 3: Vård- och omsorgsbehov ska dokumenteras på ett säkert sätt					
	Nuläge:	Målnivåer:			
Indikatorer	2020	2021	2022	2023	2024
Andelen tydliga och uppföljningsbara mål i besluten	82%	100 %	100 %	100 %	100 %
Andelen genomförandeplaner där insatser stämmer med beslutade insatser	71%	90 %	100 %	100 %	100 %
Andelen noteringar varför brukaren skrivs in i hemsjukvården	Ej mätt	75 %	90 %	100%	100%

DELAKTIGHET - medborgare och medarbetare är delaktiga i kommunens utveckling

Vi vill kommunicera och ge återkoppling avseende mål, resultat och kvalitet. Vi vill att medborgare och medarbetare ska ha möjlighet att påverka kommunens utveckling.

Externt mål: Värnamo kommun kommunicerar och för dialog om mål och resultat med sina medborgare.

- Medborgare får svar på sina frågor
- Medborgarna har möjlighet att påverka kommunens utvecklingsarbete

Internt mål: Verksamhetsuppföljning av mål, resultat, kvalitet, personal och ekonomi rapporteras sammanhållet.

- Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning
- Medarbetarna är delaktiga i arbetet

Nämndsmål 4: Nämndsmål: Medarbetarna är insatta i målen för sin arbetsplats och Värnamo kommuns målstyrning samt delaktig i arbetet i omsorgsförvaltningen

	Nuläge:	Målnivåer:			
Indikatorer	2020	2021	2022	2023	2024
Omsorgsnämnden ska årligen anordna två offentliga forum/medborgardialoger fördelade geografiskt över kommunen	Ej genomförs	2	2	2	2
Medarbetarundersökningen, känner till målen, är delaktig, de följs upp	Mäts ej	4,3	Mäts ej	4,4	Mäts ej
Medarbetarundersökningen HME – hållbart medarbetarengagemang (upplevelse av styrning, ledning, motivation index 1-100)	Mäts ej	82	Mäts ej	82	Mäts ej
Medarbetarundersökningen, APT- arbetsplatsträffar, de är meningsfulla och ger information (medelvärde 1-5)	Mäts ej	4,2	Mäts ej	4,2	Mäts ej

KOMPETENSFÖRSÖRJNING – arbetsgivare kan anställa de medarbetare de behöver

Genom samverkan kan Värnamo kommun och andra arbetsgivare rekrytera och behålla medarbetare. Medarbetare, vars erfarenheter och kompetens tas till vara och utvecklas, trivs och stannar.

Externt: Värnamo kommun samverkar aktivt med externa aktörer för att främja och underlätta rekrytering för alla arbetsgivare i kommunen.

Människors erfarenheter och kompetens tas tillvara.

Internt: Som en attraktiv arbetsgivare utvecklar och behåller vi våra medarbetare. Värnamo kommun upplevs som en attraktiv arbetsplats.

Nämndsmål 5: Omsorgsnämnden ska upplevas som en attraktiv arbetsgivare som utvecklar och kan behålla sina medarbetare					
	Nuläge:	Målnivåer:			
Indikatorer	2020	2021	2022	2023	2024
Medarbetarundersökningen HME – ledarskap (index 1–100)	Mäts ej	79	----- mäts ej	79	79
Medarbetarundersökningen HME – motivation (index 1–100)	Mäts ej	80	----- mäts ej	81	81
Hur är tillgången till arbetskraft med relevant kompetens, andel av tillsvidareanställda					
Äldreomsorg (undersköterska)	89%	90 %	92 %	92 %	92 %
Funktionshindersonsorg	Ej mätt	90 %	92 %	92 %	92 %
Vård- och rehab	100%	100 %	100 %	100 %	100 %
Myndighet (socionom o dyl.)	100%	100 %	100 %	100 %	100 %

KLIMAT – klimatsmarta val underlättas

Klimatet är vår viktigaste framtidsfråga, där allas insats behövs och är viktig. Vi ska skapa goda förutsättningar att göra val som minskar vår klimatpåverkan.

Externt: Kommunens medborgare, företag, föreningar och besökare har stora möjligheter att leva och bedriva verksamhet klimatsmart.

Internt: Värnamo kommun minskar sin klimatpåverkan inom områdena resande och energianvändning.

Nämndsmål 6: Att nå en klimateffektiv verksamhet som innefattar bra energianvändning och miljövänliga transporter					
	Nuläge:	Målnivåer:			
Indikatorer	2020	2021	2022	2023	2024
Att minska matsvinnet vid lunch och kvällsmat på särskilt boende för äldre	119-88 g /portion	75 g/ portion	65 g/ portion	65 g/ portion	65 g/ portion
Fortbildning för ledningen i klimatanpassning och krisberedskap, antal utbildningstillfällen	Ej genomförts	1	1	1	1

4.2 Nämndens Ekonomi

4.2.1 Driftbudget 2022 samt plan 2023-2024

Omsorgsnämndens preliminära driftbudgetramar för år 2022 är 634,3 miljoner kronor, för år 2023 635,3 miljoner kronor och för år 2024 636,4 miljoner kronor.

DRIFTVERKSAMHET	Bokslut	Bokslut	Budget	Prel Budget	Prel Budget	Prel Budget
<i>Nettobelopp i miljoner kronor med en decimal</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nämnd- och styrelseverksamhet	1,1	1,1	1,1			
Gemensam vård/omsorg, funk nedsättn	19,8	25,7	25,8			
Hemtjänst i ordinärt boende	103,9	107,3	94,1			
Korttidsboende	12,6	12,8	14,9			
Dagverksamhet, ordinärt boende	10,1	8,8	9,2			
Särskilt boende/annat boende	192,6	184,6	178,4			
Öppen verksamhet	1,0	1,0	0,7			
Övriga insatser, ordinärt boende	2,9	3,2	4,0			
Gem insatser enligt LSS	15,6	19,3	14,5			
Boende enligt LSS, vuxna	84,3	94,1	91,7			
Boende enligt LSS, barn/unga	6,0	11,8	3,9			
Personlig assistans enligt LSS/SFB	25,4	26,2	23,3			
Daglig verksamhet enligt LSS	26,6	30,8	31,1			
Övriga insatser enligt LSS	17,3	16,1	18,1			
Gemensamt omsorgsförvaltningen	24,0	26,9	38,9			
Hälso- och sjukvård HSL	71,5	66,9	72,0			
TOTAL NETTOKOSTNAD	614,7	636,4	621,8	634,3	635,3	636,4

4.2.2. Investeringsbudget 2022 samt -plan 2023-2026

Omsorgsnämndens investeringsbudgetförslag för år 2022 är 10,2 miljoner kronor.

Projektnamn/Projektgruppering		Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
<i>Belopp i miljoner kronor med en decimal</i>	<i>Projektblad nr</i>	2022	2023	2024	2025	2026
Informationsteknologi	ON 002	4,5	4,1	2,5	4,3	4,3
Larm och säkerhet	ON 004	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Inventarier, arbets-, medicin- och tekniska hjälpmedel	ON 003	5,3	5,3	5,3	4,5	4,5
Nya lokaler Expo	ON 005				3,0	
SUMMA INVESTERINGAR		10,2	9,7	8,2	12,2	9,2

4.3 Nämndens HR

Andelen tillsvidareanställda årsarbetare har minskat under 2020, vilket är en effekt av att förvaltningen i början av året minskat antalet särskilda boendeplatser inom ÄO och daglig verksamhet enligt LSS. Som en effekt av Heltidsresan så ökade sysselsättningsgraden 2019, positivt är att den fortsätter att öka även i år och ligger nu på 90,1 procent.

Sjukfrånvaron har ökat med anledning av Covid-19. Det har inneburit ökade antal timavlönade i verksamheten samt stor påfrestning på medarbetare som har fått arbeta övertid för att täcka upp för den ökade frånvaron och det merarbetet som Covid-19 smittan innebär. Den ökade sjukfrånvaron har gjort att sjuklönekostnaderna ökat med 4,0 miljoner kronor. Andelen med längre sjukskrivningar har minskat eftersom det är den kortare sjukskrivningen som ökat.

Det har varit en personalomsättning ungefär som tidigare år och antalet faktiska pensionsavgångarna har minskat.

	2019-12-31	2020-12-31	Förändring
Tillsvidareanställda, antal	977	959	-18
Tillsvidareanställda, årsarbetare	871	864	-7
Tidsbegränsat månadsanställda, antal	62	58	-4
Tidsbegränsat månadsanställda, årsarbetare	52	51	-1
Andel kvinnor, %	93,4	92,9	-0,5 procentenheter
Sysselsättningsgrad, %	89,1	90,1	+1 procentenheter

	2019-12-31	2020-12-31	Förändring
Övertid, tkr*	4 998	5 819	+821
Övertid, timmar**	13 513	15 370	+1 857
Mertid, tkr*	5 580	3 921	-1 659
Mertid, timmar**	28 596	19 772	-8 824
Timlön, tkr*	38 923	42 720	+3 797
Timlön, timmar**	281 244	299 316	+18 072

*Avser kostnader enligt bokföringen per 2020-12-31, timmarna är utförda december 2019 - november 2020 (12 månader). Inklusive deltidbrandmän. **Avser timmar utförda december 2019 - november 2020 (12 månader). Exklusive deltidbrandmän.

	2019-12-31	2020-12-31	Förändring
Sjukfrånvaro, % *	8,54	10,78	+2,24 procentenheter
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dagar, % *	56,26	46,48	-9,78 procentenheter
Sjuklön (månadsavlönade, timavlönade), kr **	7 650 000	11 669 000	+4 019 000

*Avser sjukfrånvarotid januari 2020 - november 2020. I förvaltningsberättelsen finns uppgift om sjukfrånvarotid januari 2020-december 2020. **Avser kostnader enligt bokföringen per 2020-12-31.

	2019-12-31	2020-12-31	Förändring
Personalomsättning, % *	10,2	10,4	+0,2 procentenheter
Personalomsättning exkl. pensionsavgångar, % *	7,4	8,5	+1,1 procentenheter
Pensionsavgångar, antal faktiska *	27	18	-9

*Avser tillsvidareanställda.

Pensionsavgångar prognos (beräknat vid 65 års ålder)	Prognos 2021	Prognos 2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Prognos 2025
Antal	15	14	19	21	27

*Avser tillsvidareanställda.

5. Sammanfattning

Äldre befolkning och brist på arbetskraft utgör den största utmaningen under kommande år. Resurser och kompetens måste räcka till för att klara verksamheten med god kvalitet. Det behövs utbildning-

och fortbildningsinsatser för att klara det ökade behovet av specialisering likväl som generell omvårdnadskunskap.

För att den kommunala vård och omsorgen ska vara fortsatt effektiv och av hög kvalitet, och kunna möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov, krävs en omställning i hela vårdkedjan. En fortsatt stor utmaning är den utökning av förvaltningens verksamhet som den snabba förskjutningen från sjukhusvård till vård och rehabilitering i hemmet innebär. Den medför behov av ökade resurser på flera plan och höga krav ställs på tillgång till rätt kompetens.

Arbetet med omställningen av verksamheten som påbörjades under 2019 fortsätter under hela planperioden. Omställningen görs med utgångspunkt i förvaltningens grunduppdrag, som är att bedriva äldre- och funktionshinderomsorg genom att ge en god service för kommuninvånaren, där brukarens behov sätts i centrum samt en god och säker vård och omsorg. Ett förebyggande och rehabiliterande arbetssätt kommer att behöva utvecklas med såväl kompetenshöjning som metodstöd. Grunduppdraget ska innehålla arbetssätt och metoder som är hållbara för att klara Värnamo kommuns vision om 40 000 invånare 2035.

För att göra en långsiktig plan utifrån demografi, förändrat behov hos målgrupperna och krav från lagstiftning så har en strategisk, långsiktig boendeutredning genomförts. Det gäller bland annat särskilt boende med inriktning på demenssjukdom, men även generella bra bostäder för äldre till exempel trygghetsboende. Målgruppen inom funktionshinderområdet blir också allt äldre, detta betyder även ett ökat omvårdnadsbehov för målgruppen. För att förvaltningen ska kunna insatser av god kvalitet måste alternativa boendeformer utredas. Vidare behöver förvaltningen säkerställa att fattade beslut verkställs i rätt boendeform.

Inom psykiatriområdet behöver diskussioner med det kommunala bostadsbolaget påbörjas för att tillskapa bostäder med särskild service.

I dagsläget vet förvaltningen inte hur nämndens verksamheter kommer att påverkas av eventuella kommande lagförändringar inom SoL och LSS. Däremot vet förvaltningen att förskjutningen från slutenvården till vård och rehabilitering i hemmet fortsatt kommer att öka och måste därmed ta hänsyn till konsekvenserna av detta under planperioden.

För att skapa en mer jämlik, kvalitativ, tillgänglig och effektiv socialtjänst samt hälso-och sjukvård har en överenskommelse mellan staten och SKR gjorts, "Vision ehälsa 2025". Målet med överenskommelsen är att se individen som medskapare till vård och omsorg, ge rätt information och kunskap, tillhandahålla trygg och säker informationshantering, främja samverkan av utveckling och digital transformation. Införandet av nya vårdinformationssystem innebär en utmaning som kommer att påverka de kommande årens utveckling. Resurser, både personella och ekonomiska, behöver avsättas för att införa nya system. Parallellt pågår flera processer som kommer att påverka verksamheten i grunden, en sådan är omställningen till god och nära vård.